

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 249/2021
08.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранка Станића, чланова већа, са саветником Драгицом Вранић, као записничарем, одлучујући о захтеву „SERBIA ZIJIN BOR COPPER“ д.о.о. Бор са седиштем у Бору, Ђорђа Вајферта број 29, кога заступа пуномоћник Александар З. Јокић, адвокат из ..., ... број .../..., за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда 2 У 1812/17 од 25.06.2021. године, са противним странкама Министарством финансија Републике Србије, Сектор за имовинско-правне послове, АА из ..., ... број .../... и ББ из ..., ..., у предмету враћање имовине - понављање управног поступка, у нејавној седници већа одржаној дана 08.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА**.

ОДБИЈА СЕ захтев подносиоца захтева за накнаду трошкова.

ОДБИЈА СЕ захтев противних странака АА из ... и ББ из ... за накнаду трошкова.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим диспозитива одбијена је тужба тужиоца РТБ „Бор“ Група „Топионица и рафинација бакра“ д.о.о. са седиштем у Бору, сада „SERBIA ZIJIN BOR COPPER“ д.о.о. Бор са седиштем у Бору, поднета против решења Министарства финансија Републике Србије, Сектор за имовинско-правне послове број ...-.../...-... од 26.12.2016. године, којим је одбијен предлог РТБ „Бор“ Група „Топионица и рафинација бакра“ д.о.о. са седиштем у Бору за понављање поступка окончаног решењем Министарства финансија Републике Србије број ...-...-.../...-... од 10.12.2010. године. Ставом другим диспозитива побијане пресуде одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора. Решењем Министарства финансија Републике Србије број ...-...-.../...-... од 10.12.2010. године одбијене су жалбе Кампинг караванинг клуба „Бор“ и РТБ „Бор“ ТИР д.о.о. изјављене против делимичног решења Комисије за вођење поступка и доношење решења по захтеву за враћање земљишта Општине Бор број ...-...-.../...-...-..., ...-...-.../...-...-... од 14.06.2010. године.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде поднетом због повреде закона и повреде правила поступка, подносилац захтева истиче да му се доношењем оспореног решења и побијане пресуде, које сматра незаконитим, наноси штета јер се омогућава правним следбеницима ранијег сопственика непокретности да два пута наплате накнаду за исте непокретности. Указује да је Управни суд занемарио законску обавезу туженог органа - Министарства финансија да по службеној дужности, а на основу члана 9. став 3. и члана 103. ст. 1. и 2. Закона општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16), прибавља чињенице од значаја за одлучивање у поступку. Истиче да обавезу органа управе да документацију прибавља по службеној дужности прописује и члан 4. Закона о начину и условима признавања права и враћања земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи и побијану пресуду преиначи или укине, а истиче и захтев за накнаду трошкова поступка.

Противна странка Министарство финансија Републике Србије, Сектор за имовинско-правне послове у одговору на захтев предлаже да суд захтев одбије као неоснован.

Противне странке АА из ... и ББ из ... у одговору на захтев предлажу да суд захтев одбије као неоснован, а траже и трошкове за састав одговора на захтев.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, а у смислу члана 54. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев неоснован.

Према образложењу побијане пресуде, правилан је закључак туженог органа да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 239. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01, „Службени гласник РС“, бр. 30/10) за понављање поступка правноснажно окончаног решењем Министарства финансија Републике Србије број ...-...-.../...-... од 10.12.2010. године). Наиме, разлози наведени у предлогу за понављање поступка немају карактер нових чињеница и доказа који би сами или у вези са већ изведеним и употребљеним доказима могли довести до другачијег решења да су били изнесени и употребљени у ранијем поступку. Ово стога што тужилац није доказао да без своје кривице није био у стању да у ранијем поступку изнесе околности због којих је тражио понављање поступка, односно зато што у ранијем поступку није од Народне банке Србије тражио потребну документацију.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да је она донета без повреде правила поступка и уз правилну примену материјалног права.

Одредбом члана 239. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01, „Службени гласник РС“, бр. 30/10), прописано је да ће поступак окончан решењем против кога нема редовног правног средства у поступку (коначно решење) поновити ако се сазна за нове чињенице, или се нађе или стекне могућност да се употребе нови докази који би сами или у вези са већ изведеним и

употребљеним доказима, могли довести до другачијег решења да су те чињенице, односно докази били изнесени или употребљени у ранијем поступку.

Из списка предмета ове управне ствари и образложења тужбом оспореног решења, произилази да је тужилац поднео предлог за понављање поступка окончаног решењем Министарства финансија ...-...-.../...-... од 10.12.2010. године, у коме је навео да је дошао у посед решења Среске комисије за пољопривредни земљишни фонд у Бору број 35 од 26.07.1953. године, налога Народне банке Србије број 03-20919/1 од 10.11.1960. године, као и обрачуна накнаде за имовину унету у ПЗФ, из којих доказа произлази да је ВВ исплаћена накнада за одузето земљиште у износу од 810.866,00 динара а ГГ у износу од 85.094,00 динара. Указао је да би у ситуацији да је наведени доказ презентиран органу надлежном за одлучивање, захтев наследника покојног ВВ за враћање предметног земљишта био одбијен, као неоснован, јер је тадашњем власнику исплаћена накнада у целости. Поступајући по поднетом предлогу, тужени орган је нашао да је исти благовремен и да су околности на којима се заснива предлог учињене вероватним, али да чињенице на којима се заснива предлог не представљају нове чињенице, због чега је поднети предлог одбио као неоснован и одлучио као у диспозитиву оспореног решења. Према образложењу оспореног решења, предлог за понављање поступка заснива се на документацији Народне банке Србије из које произлази да је ранијем сопственику исплаћена новчана накнада за одузето земљиште, при чему је одредбом члана 58. Статута Народне банке Србије прописано да је архивска грађа доступна трећим лицима под условима и на начин прописан законом, другим прописом и унутрашњим општим актом. Како се у поднетом предлогу ради о чињеницама које су биле познате или су могле бити познате у претходном поступку и које је подносилац предлога могао да истакне, а које својом кривицом није изнео, то по оцени туженог нису испуњени услови из члана 239. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01, „Службени гласник РС“, бр. 30/10) због којих се може тражити понављање поступка окончаног правноснажним решењем.

По налажењу Врховног касационог суда, правилан је закључак Управног суда и туженог органа да у конкретном случају нису испуњени услови из цитиране одредбе члана 239. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, јер се ради о чињеницама које су подносиоцу предлога могле бити познате у претходном поступку у којем је могао да их истиче, а које својом кривицом није изнео. Наиме архивска грађа Народне банке Србије је под прописаним условима доступна, па је кривица подносиоца захтева што околности на којима заснива предлог за понављање поступка није изнео у ранијем поступку.

Врховни касациони суд је ценио наводе захтева којима се указује да је орган управе у предметном поступку спроведеном по захтеву подносиоца захтева за понављање поступка на основу одредаба члана 9. став 3. и члана 103. ст. 1. и 2. важећег Закона о општем управном поступку и члана 4. Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа, био дужан да по службеној дужности прибавља чињенице од значаја за одлучивање у том поступку, па је нашао да су неосновани. Ово стога што је предлог за понављање поступка поднет 09.12.2015. године и окончан доношењем тужбом

оспореног решења од 26.12.2016. године, због чега се поступак по предлогу спроводи по одредбама Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01, „Службени гласник РС“, бр. 30/10), а не по одредбама сада важећег Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/2016) који се примењује од 01. јуна 2017. године.

С друге стране, одредбом члана 4. став 2. Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискације због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа („Службени гласник РС“, бр. 18/91, 20/92 и 42/98), прописано је да уколико подносилац захтева не располаже документације из става 1. овог члана, орган управе је дужан да документацију прибави по службеној дужности. Из цитиране одредбе произлази да се она односи на подносиоца захтева за враћање земљишта. Према томе наведена одредба се не односи на остале учеснике у поступку, па дакле ни на тужиоца, овде подносиоца захтева за преиспитивање судске одлуке, као обвезника исплате новчане накнаде за одузето земљиште.

Имајући у виду све изложено, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу првом диспозитива ове пресуде.

С обзиром на то да је захтев за преиспитивање судске одлуке одбијен, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима, сходном применом одредбе члана 165. став 1. у вези члана 153. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 87/18), одлучио као у другом ставу диспозитива пресуде. Применом истих одредаба одлучено је као у ставу трећем диспозитива пресуде, јер одговор на захтев противних странака не садржи ништа ново у односу на податке у списима и садржину захтева, због чега није био од значаја за одлучивање.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 08.04.2022. године, Узп 249/2021

Записничар,
Драгица Вранић, с.р.

Председник већа – судија,
Катарина Манојловић Андрић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић